

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Факультет соціології

Кафедра соціальних структур та соціальних відносин

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Актуальні проблеми соціальних наук

для студентів

галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
спеціальність 054 «Соціологія»
освітній рівень магістр
освітня програма «Соціологія (мова навчання англійська) / Sociology»
вид дисципліни вибіркова

Форма навчання	денна
Навчальний рік	20 / 20
Семестр	3
Кількість кредитів ECTS	5
Мова викладання, навчання та оцінювання	англійська
Форма заключного контролю	іспит

Викладачі: доц. Світлана БАБЕНКО

Пролонговано: на 20 __ / 20 __ н.р. _____ (_____) « __ » 20 __ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20 __ / 20 __ н.р. _____ (_____) « __ » 20 __ р.
(підпис, ПІБ, дата)

Розробила:

Світлана БАБЕНКО, к.соц.н., доцент, доцент кафедри соціальних структур та соціальних відносин

ЗАТВЕРДЖЕНО

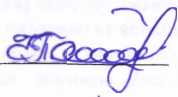
Зав. кафедри соціальних структур та соціальних відносин

Олег МАЗУРИК

Протокол № 12 від « 31 » 08 2021 р.

Схвалено науково - методичною комісією факультету соціології

Протокол від «31» серпня 2021 року № 1

Голова науково-методичної комісії Тетяна ЧЕРВІНСЬКА

1. Мета дисципліни – ввести студентів у світовий дискурс поточних дебатів соціальних наук про ключові соціальні проблеми, останні результати порівняльних досліджень; покращити навички академічної дискусії та презентації, сфокусуватись на можливості порівняльного аналізу соціальних проблем у різних суспільствах із подальшим використанням у власній дослідницькій роботі.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

1. *Знати* англійську мову на рівні B1 (середній рівень), теоретичні основи соціології, сучасні соціологічні дослідницькі проекти, соціологічний підхід до аналізу соціальних явищ, термінологія, концептуальна база та основи сучасної соціологічної теорії та досліджень.

2. *Вміти* працювати з соціологічними даними, читати професійні соціологічні публікації та формулювати ідеї англійською мовою.

3. *Мати* елементарні навички пошуку та вибору відповідної інформації англійською мовою, використання методологій та концептуальних підстав соціологічного аналізу, дискутувати, представляти і обговорювати власну позицію обраної актуальної проблеми.

3. Анотація навчальної дисципліни: зміст дисципліни фокусується навколо дослідницьких інтересів студентів, з одного боку, і, з іншого боку, відкритий для обговорення найважливіших актуальних питань соціологічних міжнародних порівняльних досліджень. Робота зосереджена на аналізі та обговоренні останніх публікацій у англійськомовних соціологічних рецензованих журналах з метою включення магістрантів в найбільш актуальний порядок денний академічних дебатів на основі останніх результатів досліджень. Формат роботи - колоквиум, який поєднує в собі дискусію, лекції, практичні завдання. Викладання та навчання англійською мовою для посилення професійної мовної спроможності магістрів, збагачення їх професійного академічного словника в соціологічній термінології, розвиток академічних навичок написання тез доповідей, дискусії, навичок презентації.

4. Завдання (навчальні цілі):

- Вивчити основні проблеми соціальних наук в рамках міжнародних передових соціологічних дебатів (в рамках основних доповідей конгресів Міжнародної соціологічної асоціації)
- Підвищити кваліфікацію у пошуку та виборі, аналізі та розробці джерел та ідей щодо власних досліджень МА, в рамках останніх публікацій у рецензованих міжнародних соціологічних журналах англійською мовою
- Покращити навички академічної дискусії та презентації англійською, вміння порівняльного аналізу соціальних проблем у різних суспільствах.

Що спрямовано на формування наступних компетентностей:

- ЗК1 Здатність до абстрактного та конкретного мислення, аналізу та синтезу
- ЗК4 Здатність працювати в міжнародному контексті.
- СК01. Здатність аналізувати соціальні явища і процеси.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1	Знати результати сучасних соціологічних досліджень ключових соціальних проблем	Лекція, практичні заняття	Дискусії Іспит	15
1.2	Знати систему базових соціологічних індикаторів дослідження якості життя та соціальних проблем сучасних суспільств	Лекція, практичні заняття	Дискусії Іспит	15
2.1	Вміти працювати з соціальною інформацією, даними соціологічних досліджень	Лекція, практичні заняття, самостійна робота	Дискусії Аналітична робота, її презентація Підсумкова контрольна робота Іспит	15

2.2	Вміти виявляти, аналізувати та інтерпретувати актуальні соціальні проблеми розвитку суспільства	Лекція, практичні заняття, самостійна робота	Анотована бібліографія Аналітична робота, її презентація Підсумкова контрольна робота Іспит	15
3.1	Демонструвати навички аргументованого представлення власної думки, компетентної та толерантної дискусії з опонентами.	Лекція, практичні заняття, самостійна робота	Дискусії Аналітична робота, її презентація Підсумкова контрольна робота Іспит	20
4.1	Демонструвати навички самостійної дослідницької роботи, опанування новими знаннями	Практичні заняття, самостійна робота	Дискусії Анотована бібліографія Аналітична робота, її презентація Підсумкова контрольна робота	20

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Програмні результати навчання ПР (назва)	Результати навчання дисципліни РН (код)					
	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	4.1
ПР01. Аналізувати соціальні явища і процеси, використовуючи емпіричні дані та сучасні концепції і теорії соціології	+	-		+	+	+
ПР05 Здійснювати пошук, аналізувати та оцінювати необхідну інформацію в науковій літературі, банках даних та інших джерелах.		+	+			+

7. Схема формування оцінки.

7.1 Форми оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання:

Форми роботи	Мін балів	Мак балів
1. Дискусії (РН1.1, РН1.2, РН2.1, РН3.1, РН4.1)	18	30
2. Анотована бібліографія (15 джерел) (РН2.2, РН4.1)	6	10
3. Аналітична робота, її презентація (РН2.1, РН2.2, РН3.1, РН4.1)	6	10
4. Підсумкова контрольна робота (РН2.1, РН2.2, РН3.1, РН4.1)	6	10
Семестр, разом	36	60
Іспит (РН1.1, РН1.2, РН2.1, РН2.2, РН3.1)	24	40
РАЗОМ	60	100

- підсумкове оцінювання: у формі іспиту.

Для студентів, які набрали сумарно меншу кількість балів ніж *критично-розрахунковий мінімум* – 36 балів за поважних причин, підтверджених документами, для одержання допуску до іспиту у встановлені терміни обов'язково подати письмові роботи – відпрацювання пропущених практичних занять з кожної невідпрацьованої теми дисципліни та підсумкові письмові роботи (анотована бібліографія, аналітична робота та її презентація).

7.2 Організація оцінювання:

1. Дискусії – протягом занять за темами 1-8.
2. Аналітична робота, її презентація (Power Point) – протягом тем 3-8 (за темами, за графіком).
3. Анотована бібліографія – протягом тем 3-8 (за темами, за графіком).
4. Підсумкова контрольна робота – після 8-ї теми.

7.3 Шкала відповідності оцінок

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план занять

№ п/п	Номер і назва теми	Кількість годин		
		лекції	практичні	Самостійна робота
1. Теоретичні та методологічні виклики соціальних наук				
1.	Соціологія та методологічний плюралізм	2	2	10
2.	Дебати кількісної та якісної методологій соціології	2	4	10
2. Сучасні актуальні проблеми суспільства				
3.	Динаміка нерівностей: локальні та глобальні виклики	2	4	10
4.	Якість життя, екологія життя та соціальні відносини	2	4	10
5.	Глобалізація та євроінтеграція: виклики для українського суспільства	2	2	10
6.	Соціодинаміка культури: проблеми мультикультуралізму	2	2	10
7.	Міграція, біженці, ВПО, сучасні соціо-етнічні проблеми		4	10
8.	Соціальні ризики, безпека, тероризм	2	4	10
	<i>Підсумкова контрольна робота</i>		4	26
	ВСЬОГО	14	30	106

Загальний обсяг 150 год., в тому числі:

Лекцій – 14 год.

Практичні заняття - 30 год.

Самостійна робота - 106 год.

9. Рекомендовані джерела:

Основна: (Базова)

1. *The ISA Handbook of Diverse Sociological Traditions* (2010), edited by S. Patel. London: SAGE.
2. *Collins C.* 99 to 1: How Wealth Inequality Is Wrecking the World and What We Can Do about It. – ВК Publisher. - 2012. – pp.59-124
3. *Eduardo Bericat, Maria Luisa Jimenez-Rodrigo* (Eds) (2019) *The Quality of European Societies A Compilation of Composite Indicators.* Springer. Pp. 27-148, 167-250, 295-334, 251-294.
4. *Advances in Sociological Knowledge* (2002)ed, *Nikolai Genov*

Додаткова:

1. *Albrow, Martin* (2002). *The Global Shift and Its Consequences for Sociology.* In: Nikolai Genov (Ed.) *Advances in Sociological Knowledge over Half a Century.* Paris-ISSC. Pp. 25-45.
2. *Beck U.* *Risk Society. Towards a New Modernity.* London: SAGE Publications, 1996.
3. *Comparative Research in the Social Sciences.* (Ed.) N.Genov. – Paris-Sofia, 2007. 220 p.
4. *Dahrendorf, R.* (2005) *Doubts about pluralism.* In: E. Ben-Rafael and Y. Sternberg (Eds.) *Comparing Modernities. Pluralism versus Homogeneity.* BRILL Publisher. Pp. 223-229.
5. *Domenico Tosini* *Sociology of Terrorism and Counterterrorism: A Social Science Understanding of Terrorist Threat // Sociology Compass* 1/2 (2007): 664–681,
6. *Gerring J.* *Single-Outcome Studies. A Methodological Primer // International Sociology.* - September 2006, Vol. 21(5): 707-734
7. *Inglehart R.* *Globalization and Postmodern Values // The Washington Quarterly* _ Winter 2000 23:1. – pp. 215–228.
8. *Inglehart, Ronald and Christian Welzel* (2005) *Modernization, Cultural Change and Democracy: The Human Development Sequence.* Cambridge University Press. Ch. 1, 2, Conclusion. [CD]
9. *InterEthnic Integration in Five European Societies* (Ed. Nikolai Genov). Berlin: Kramer. 2008.

10. Kittel B. A Crazy Methodology? On Limits of macro-Quantitative Social Science Research // International Sociology. - September 2006, Vol. 21(5): 647-677
11. Mills M., Bunt G., Bruijn J. Comparative Research. Persistent Problems and Promising Solutions // International Sociology. September 2006, Vol. 21(5): 619-631
12. Peter L. Berger and Samuel P. Huntington, eds., *Many Globalizations* (New York: Oxford University Press, 2002)
13. *Pluralism and the Multiple Forms of Modernity. An Interview with S.N. Eisenstadt* // European Journal of Social Theory 7(3): 391–404 [CD]
14. *Ragin Ch. How to Lure Analytic Social Science Out of Doldrums. Some lessons from Comparative Research* // International Sociology. - September 2006, Vol. 21(5): 633-646
15. Schwartz, S. H. (1994). Beyond Individualism/Collectivism: New cultural dimensions of values. In U. Kim, H.C. Triandis, C. Kagitcibasi, S-C. Choi, & G. Yoon (Eds.), *Individualism and collectivism: Theory, method and applications*. Newbury Park, CA: Sage. Pp. 85-119. [CD]
16. Sztompka, P. (2010) "One Sociology or many?" in *The ISA Handbook of Diverse Sociological Traditions*, edited by S. Patel. London: SAGE. Pp.21-28
17. Sztompka, P. (2011) "Another Sociological Utopia," *Contemporary Sociology* 40(4): 388-396.
18. Tilly J. Means and Ends in Comparison in Macrosociology // Comparative Social Research. Methodological issues in Comparative Social Science. Vol. 16, 1997
19. Ukraine in Transformation. From Soviet Republic to European Society. \ Veira-Ramos, Alberto, Liubyva, Tetiana, Golovakha, Ievhenii (Eds.) Palgrave. 2020. Pp. 1-34, 261-276

10. Додаткові ресурси:

- International Sociological Association congresses <https://www.isa-sociology.org/en/conferences/world-congress>
- Ulrich Beck: 'Europe at Risk: The Cosmopolitan Turn' https://www.youtube.com/watch?v=4L_ksmXh8po&ab_channel=EuropeanUniversityInstitute
- Michael Burawoy Global sociology <https://www.youtube.com/watch?v=VQ0CZsQcjO8>
- European Social Survey (the ESS) <http://europeansocialsurvey.org/>
- EuroBarometer http://ec.europa.eu/public_opinion/index_en.htm
- European Values Study (EVS) <http://www.europeanvaluesstudy.eu>
- UN Human development index <http://hdr.undp.org/en/statistics/hdi/>
- Bertelsman transformation index <http://www.bti-project.org/index/>
- Transparency international Corruption Perception Index <http://www.transparency.org/research/cpi/overview>
- World Bank Governance index http://info.worldbank.org/governance/wgi/sc_country.asp
- Democracy index http://www.democracybarometer.org/limks_en.html
- R.Inglehart Happiness is Different Things to Different People: Subjective Well-being in Global Perspective https://www.youtube.com/watch?v=YIacwqIFtY&list=PLUoldIt9EA7B_nuU-LHirTdiF9K4Az10